

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Affectus. Amor. Ex Græco Orriano. Οβστιμ έστως πόσθ έοδί. Descriptio
LV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

sine vi respectu, hostesque dum mucronum noxias obseruant, contortis lacinijs illigant, vt laqueatis resistentium membris equitandi, vel gradiendi adimant facultatem.

Nemo apud eos arat, nec stiuam aliquando contingit, omnes enim suis sedibus fixis, atque laribus, vel lege, aut ritu stabili dispalantur semper fugientium similes, cum carpentis, in quibus habitant, vbi coniuges ex villis vestimenta contextunt, & coeunt cum maritis, & pariunt, & adusque nutriunt pueros, nullusque apud eos interrogatus, vnde oriatur respondere potest alibi conceptus, natusque procul, & longius educatus. Per inducias infidi, inconstantes, ad omnem auram incidetes, spei nouae, perquam mobiles totum futuri incitatissimo tribuentes.

Inconsultorum animalium ritu, quod honestum, inhonestumque sit penitus ignorantes. Flexiloqui, & obsecrati, nullius religionis, vel superstitionis reuerentia aliquando districti, auti cupidine immensa flagrantes, adeo permutabiles, & irasci faciles, vt eodem aliquoties die a socijs nulla irritante desciscant, itidemque propitientur nemine tenente.

Hoc expeditum, indomitumque hominum genus externa praedandi auuiditate flagrans immani, per rapinas finitimorum grassatum, & caedes adusque Achaiam peruenit.

Nota.

Effigiati stipites, si vocantur Telamones, & Atlantes; Virruuius lib. 6. c. 10. Item, si qua virili figura signa mutulos, aut coronas sustinent nostri Telamones appellant. Cuius rationes, quid ita, aut quare non inueniuntur? Graeci vero eos $\alpha\tau\lambda\alpha\nu\tau\alpha\varsigma$ vocitant. Atlas enim historicè formatur sustinens mundum.

HELLVO.

Ex Cicerone in Verrem.

Descriptio LIV.

ERant autem conuiuia non illo silentio Praetorum, atque Imperatorum, neque eo pudore, qui in magistratum conuiujs versari solet: sed cum maximo clamore, atque conuiuio: etiam nonnunquam res ad manus,

atque ad pugnam veniebat: Ille enim praetor severus, ac diligens, qui populi Romani legibus, quae in poculis ponebantur obtemperabat: itaque erant exitus eiusmodi, vt alius inter manus e conuiuio, tanquam e praelio auferretur: alius tanquam occisus relinqueretur: plerique fusi, sine mente, ac sine villo sensu iacerent, quibus vt cum aspexisset non se praetoris conuiuium, sed vt Canatensem pugnam nequitiae videre arbitraretur.

AFFECTVS.

A M O R.

Ex Graeco Oppiano.

Ὁβριμ' ἔρας πῶς ἐτόρῃ.

Descriptio LV.

A Mor, vt aiunt Poetae, ephebus est, glabellus corpore, vultu speciosus, alis volucer, manu promptus, arcu, sagittis, & facibus armatus. Quin potius affectus est animi in rem amatam, praecipuus, vehemens, incensus. Qui, Deus bone! quantus est, quanta machinatur? quantum imperat? & quantum ludit: stat quidem terra firmisimis defixa radicibus, & tamen ab eo commouetur: fluunt inquieta maria continuis lapsibus, & ab eo constringuntur. Altum est caelum, & ab eo superatur, profundi sunt inferi, idem ipsi ab eo penetrantur: in aethere, in aqua, in igne, in terris, infra terras, vbi que sui dominatus impressi vestigia: ipsi inuenerunt mortui eius potentiam reuerentur, sceptrum adorant, formidant imperium. Ad eius ignem Vulcanus fumus est, debilia sunt solis tela, fictilia Iouis fulmina. Crudeles enim habet sagittas, accibus, ardentes, igneas, prudentiae corruptices, furiosas, quae vbi prius cor attigerunt, immedicabilem quandam tabem instillant; qua non modo homines, sed & brutae animantes totae liquecunt. Quid cum ipse improuisus instat procellae labitur in pectus, & per oculorum fenestras in cor hominum penetrat, velox, acer, acutus, facibus vndique collucens: lenem flammam medullis, atque ossibus inspirat; quae dolorum aestus, & furores longius inserpens, secum trahit. Hac flos corporis, & venustas coloris,

Lzz

deper.

vide Oppianum de venatu. l. 7. & de piscaria lib. 4.

deperditur, pallor vultus obsidet, in maciem liquantur genæ. Hæc cauantur oculi, tabescunt lumina, mens tota de sede conuulsa percellitur.

ταχὺς γὰρ τὴν ἑσφὴν παραπέμπει, & cætera, quæ Latine sic reddunt.

I R A.

Descriptio LVI.

Ambrosius

Quid est enim aliud irasci, quam insanire, quam furere, quam inultionis libidinem ferri, & in alterius doloris crucem efferrati pectoris alienatione debacchari? Hoc ergo Dij magni norunt, percipiuntur, & sentiunt, quod fera, quod bellua, quod mortifera continent venenato in dente natrices; quod lenitatis in homine, quod terreno in animante culpabile est, præstans illa natura, & in perpetua virtutis firmitate consistens, seire asserueratur a volis. Et, quid ergo sequitur necessitati: ut ex eorum luminibus scintilla emicent, flammæ æstuent, anhelum pectus spirituum iaciat ex ore, & ex verbis ardentibus labiorum siccitas inalbescat.

A V A R I T I A.

Extat Chrysostomi præclarissima descriptio Homil. 29. in Matthæum, & homil. 9. in 1. ad Corinthios, ubi depingit mulierem quandam, formæ belluina, barbaram, ignem spirantem, rufficam, nigram, quales Ethnici Poëte depingunt Scyllas, quod fuisse Isidorus Pelusiora hac imagine est prosequutus.

Descriptio LVII.

Τὸν μὲν ἰσχυρότατον ἔρωτα, ἢ τε δριμύτην ἢ δυνάμει, ταχέως ἢ σθενέστερον διὰ τὸ τοιοῦτον ἰσχυρότατον ἄν λαμβάνει, καὶ πλεονεξία ἔχει, ὅτι ποτὲ μὴ ὑπεκκείναι τὰ πάντα καπιζῶν, ποτὲ διὰ κέρρον ἀφίπταται. Τὸν δὲ ἰσχυρότατον οὐδεὶς οὐτε πλάσσει, οὐτε ἰσχυροῦ ἐτόλμησε, τάχα μὲν ἐπὶ οὐδὲ ἔρωτος ἐστίν, ἀλλὰ μανία ἀνήκεσθαι. τάχα ἢ ἐπὶ οὐδὲ οὐτε πλάσσει, ἀλλὰ οὐτε ἰσχυροῦ αὐτὸν οἶόν τε, οὐτε ἰσχυροῦ πέντηκοντα μόνον ἔχει κεφαλῆς κατὰ τὴν μυθολογίαν ὑδραν, διὰ τὴν ἀπληρώ-

Corporum amorem ut qui acer quidem sit, verum piceciter extinguatur, ob eam causam piciores cum facibus, & pennis depingunt, quoniam nunc libidinem inflamat, nunc rursus ob saturitatem euolat. At pecuniarum amorem nemo vquam fingere, aut scribere ausus est. Cuius rei hæc fortasse causa est, quia ne amor quidem est, sed insanabilis furor: aut hæc fortasse, quia nec fingi, nec describi potest. Neque enim quinquaginta duntaxat capita habet, ut fabulosa illa Hydra, per quæ ad inexplebilem ventrem cibos transmiserat, nec insaturabilis illius portenti instar afficitur: nec denique Bæiarei in modum, centum duntaxat manibus armatus est, quin ne pennas quidem habet. Satiari enim, atque expleri nequit. Quoniam itaque modo quispiam tale monstrum effingere, aut pingere queat, cum quo Scylla comparata fidem inuenisset, & si alioqui incredibilis? Verum quoniam oratio quouis colore expressior est, ac quavis cera ad effingendum mollior, quantum libebit cum delimitare conabor. Non quod id perfectè, atque absolue consequi possit, sed ut belluinam ipsius, & inamœnam effigiem ijs, qui eo capti sunt, inuenticia oratione proscindat. Mihi enim puero nusquam similis esse videtur, non enim amor, sed furor, verum foeminae cuidam, nam hæc quoque amentia ipsius, atque improbitatis indicium sit, belluina foima prædita: ignemque spiranti, ac sexcentas viperas crinium loco in capite habenti perpetuò sibilantes, ac mortiferum venenum euomentes: sexcentas item manus unguibus abundantes, quorum opera alios lacerat, alios sagittis impetit, ab alijs pecunias exorquet: ac denique sexcenta ora, neque enim minatur duntaxat, aut calumnias sicut, verum etiam adulatur: ac seruilem in modum alloquitur, & peierat, turpisque questus causa innumeras excogitat occasiones. Quin oculos habet non ut naturæ consentaneum est, cernentes, aut quenquam verentes, non amicum, non fratrem, non cognatum, non benefactorem: verum asperum quoddam, & acre, atque crudele, & inhumanum, ignemque obtuentes. Neque enim rerum naturam perspicit, nec illud animaduertit, quod per se cum permulta mouerit, ad hostium manus pecu-